

TYGODNIK ŻYDOWSKI

Organ Organizacji Syjonistycznej w Tarnowie

Rok X	Tarnów, piątek 9 lipca 1937 r.	Nr. 28
„Syjonizm dąży do stworzenia publiczno-prawnie zagwarantowanej siedziby dla narodu żydowskiego w Palestynie”. (Bazylea 1857)	Nr. tel. 45 Konto P.K.O. 410.288	TREŚĆ: Po ogłoszeniu Państwa Żydowskiego Dr A. Chomet; Terytorializm „Bundu” Posiedzenie Rady miejskiej Tegoroczne wyniały podziału przemysłowego od obrotu W straganie zbawienie narodu... Budowa jazu na Wontoku Na dobre (rozmowa z przepuką) W sprawie ubroju rytualnego Pawilon dla chorób zakaźnych w szpitalu żydowskim Ze sportu — Komunikaty i inne
	Redakcja i administracja: pl. Kazimierza W. 3 Godziny przyjęć od godz. 4 do 5 popołudniu	
	Rękopisów nie zwraca się	

W historycznej chwili!

W przeddzień ogłoszenia raportu Komisji Królewskiej wezwał Havaad Haleumi cały Jiszuw w Erec Izrael, by z godnością i spokojem przyjął rozstrzygnięcie Komisji Królewskiej. I my też w głośnie pawać musimy nad naszymi uczuciami tak radości jak i oburzenia, które budzą się w naszej zbiorowej duszy narodowej pod pierwszym wrażeniem po ogłoszeniu raportu Komisji Królewskiej.

Uczucie radości ma swe źródło w dźwięcznym na naszą wyobraźnię działającym słowie: Państwo Żydowskie. Ziści się sen dwutysięcletni rozproszonego rodu, tęskniącego za własną państwowością na własnej Ziemi Praojców. Tej radości — tego zwycięstwa syjonizmu niechaj nie przysłania uczucia rozczarowania i gniewu — które wywołują w nas pierwsze wia-

domości o treści rozstrzygnięcia Komisji Królewskiej.

Rozczarowani do władzy mandatowej — która z naszych świętości, z naszego gorącego umiłowania do Ziemi Ojczyzny, z naszej pracy, z naszych tęsknot i aspiracji narodowych czyni przedmiot targów i kalkulacji zimnych i wyrachowanych. Ukazało się stońce nad naszym horyzontem — ale przysłonięte zostało ciężkimi, czarnymi chmurami. Czekaj nas ciężka i odpowiedzialna walka, by Państwo Żydowskie w Palestynie nie było tylko mirażem, bezsilnym tworem prawnym publicznym — lecz by stało się prawdziwą, silną i zdolną do życia i rozwoju naszą Siedzibą Narodową w granicach Prastarej Ojczyzny z czasów naszej niepodległości państwowej.

Z tej Ojczyzny, z naszej Ziemi Ojczyzny nigdy nie zrezygnujemy.
Dr A. Ch.

POŁOŻNA

F. FIEDLER - BERNSTEINOWA

absolw. Państw. Szkoły Położn. w Krakowie
ul. Prez. Narutowicza 22, m. 8

daleka jeszcze droga Żyda, wiecznego tułacza, aż jego skołatanie i zmęczone nogi spoczną na własnym i pewnym gruncie.

P. A. Einhorn w „Hajnicie” pisze:

Byłoby uniesieniem tej wielkiej chwili w historii żydowskiej, gdybyśmy obecnie przystąpił do rozważania i zanalizowania wszystkich światła i cieni. Ustalmy tylko, że wielkie światło zostało rzucone na świat żydowski — światło, które w wielkiej mierze rozproszy ciemności, w których świat żydowski jest pogrzany — światło, które pokopiezi na duchu i wywoła nadzieję w sercach przesładowanego i gnębnego narodu żydowskiego.

Musimy ostrzec przed jedną omyłką — właśnie teraz, w tej historycznej chwili. Niechaj nikt nie przypuszcza, że wszystko zostało już definitywnie postanowione i uchwalone po wsze czasy, i że my przyjmujemy to z zadowoleniem do wiadomości. Historia syjonizmu od czasów Deklaracji Balfoura obfituje w zwycięstwa i klęski. Epoka ta jeszcze nie jest zakończona. Przeciwnie, rozpoczyna się okres najcięższych bólów porodowych. Jeszcze nie jeden raz serca nasze zadrzę z obawy i radości. Nie jeden raz będziemy musieli walczyć nieugięcie nie tylko o nowe zwycięstwo, ale o stan posiadania. Ale wstępujemy w nowy okres walki zdecydowanie i uzbrojeni w nową wiarę w zwycięstwo naszego celu ostatecznego.

Przed 40 laty byliśmy bezradniejszymi marzycielami, wykpiwanymi fantastami, których „trzeźwi” ludzie unikał. Dziś zostało wobec całego świata ogłoszone nasze zwycięstwo. Jeszcze nie wywalczyliśmy sobie pełnego wyzwolenia. Jest to dopiero początek wyzwolenia. Ale rwący potok, który sobie obecnie wyłobził koryto, płynąć będzie dalej poprzę: najwyżej góry i skały, a żadna siła nie potrafi go zatrzymać w biegu. Podjęty bowiem jest największą siłą społeczną, jaką historia ludzkości może zanotować — siłą żywotności wiecznego narodu żydowskiego.

W poasej syjonistycznym „Worcie” pisze L. J. Manswet: „Najbardziej się ludzi Anglia jest silna i potężna, a my Żydzi jesteśmy zbyt słabi, aby cokolwiek od niej wydosłać środkami przymusowymi... Ale całkiem prostą nie może być dla Angli i nasza sprawa. Mandat egzystuje i nie jest zgola świątkiem papieru. Do poziomu Niemiec nazistycznych Anglia się nie stozy. Igranie najsłabszymi nadziejami i najszczytniejszymi idealami 17-milionowego narodu nie jest taką rzeczą i dla Angli. Na podstawie mandatu przybliżmy do kraju. Wznieśliśmy tam życie i miemie i założyliśmy fundament, który wymaga nowych prądów imigracyjnych i nowej imigracji chłuchowej. Układ mandatowy, jak Biała Księga Churchilla jest zobowiązaniem Żydów i Anglików. Jednostonne łamanie traktatu na mocy siły fizycznej jest akcją, o której żadną miarą nie będziemy milczeli. Być może, że nie wygramy tej walki, bo jesteśmy fizycznie słabi, ale będziemy reagowali wszelkimi możliwymi środkami i formami. Tragiczna historia żydowska, nowe miasta i nowe wsie, 420-tysięczna zbiorowość żydowska są pieczęcią mandatową, której nie powinna przekreślić Półdźmi do Genewy, a może i do Hagi. Nawet ze słabym narodem żydowskim walka światowo-historyczna nie pójdzie łatwo”.

Po ogłoszeniu Państwa Żydowskiego

W związku z ogłoszeniem raportu Komisji Królewskiej i deklaracją rządu angielskiego, proklamującą Państwo Żydowskie w Palestynie, cała prasa żydowska podkreśla wielkie znaczenie historyczne tej deklaracji stanowiącej zwrot w dziejach narodu żydowskiego, który nierzadzie zdobył się na miejsce w rodzinie narodów, przy czym prasa ta podkreśla też w ogólnym zarysie cienie tej deklaracji, uszczupiające teren Państwa Żydowskiego.

Posel dr Gottlieb pisze w „Momentie”:
Niepodległe Państwo Żydowskie. Są to słowa, które napalniają radością zbolełe serca żydowskie. Jest to głos historii, który zapowiada nową, jasniejszą epokę w życiu narodu żydowskiego. Jest to niewątpliwie triumf idei syjonistycznej, świetny rezultat 40 lat wysiłków, pracy i poświęcenia.

Ale...

Tak, ogłoszono Państwo Żydowskie. Ale irry-

denta państwową jest pięciokrotnie większa, niż samo państwo. Spełnienie dążeń żydowskich pozostawia prawie całafleskotną żydowską za wywołaniem. I wszystkie modlitwy o powrocie do Syjonu, będą musiały nadal pozostać. Ani jedna nie może być wykreślona. A nawet prośba „leszana habaah bejeruszaim”będzie musiała być powtórzona w każde święto żydowskie.

Samodzielne Państwo Żydowskie! To brzmi, jak słowa pocieszenia z „nachmi, nachmi ami”. Serca żydowskie zapalają się nadzieją, a twarze się rozjaśniają.

Czy propozycje te należy przyjąć w tej jej obecnej formie, albo odrzucić — to inna kwestia. Rozwiązaj ją powołane do tego instancje żydowskie. Ale skoro słowa „państwo żydowskie” zostały wypowiedziane — to już nie będą wymazane.

Jest to bowiem dopiero początek pocieszenia. I

PRACUJ BOGAĆ SIĘ ZBIERAJ

a oszczędności składaj w Powszechnym Banku Związkowym na książeczki wkładowe imienne lub na okaziciela gwarantujące bezwzględna tajemnicę wkładu. Wkład płacone na każde żądanie lub za wypowiedzeniem w centrali i oddziałach... Oprocentowanie od 5% do 6% rocznie.

POWSZECHNY BANK ZWIĄZKOWY W POLSCE S. A.

Warszawa, Bielsko, Cieszyń, Drohobycz, Gdynia, Kraków, Lwów, Przemysł, Stanisławów.

ODDZIAŁ W TARNOWIE UL. WAŁOWA 12.

Dr A. CHOMET

Terytorializm „Bundu“

W bundowskiej „Myśli Socjalistycznej” p. W. Alter wypowiedział się absolutnie tolerancyjnie wobec tendencji asymilującej i unaradawiającej, które ujawnia się zdaniem autora wśród ludności żydowskiej w państwie socjalistycznym, żąda stosowania takiej tolerancji także w stosunku do konkretnego przejawu tendencji unaradawiającej, którą wedle p. Altera opiera się na następującym rozumowaniu: „By stworzyć — w społeczeństwie socjalistycznym — najlepsze warunki wszechstronnego rozwoju dla tej ludności żydowskiej, która chce zachować swe istnienie narodowe, należy stworzyć dla niej podstawę terytorialno-państwową jedności”.

A stanowią na jej podstawie terytorialno-państwową — wysuwa autor koncepcję Biro-Bidzanu jako słuszną, pod warunkiem, by pozostała w granicach dobrowolnego eksperymentu narodowego, popieranego przez państwo, ale nie pretendującego, do rozwiązania sprawy żydowskiej. Te sympatie socjalistów dla eksperymentu Biro-Bidzanu tłumaczy p. Alter następująco:

„Na abstrakcyjne pytanie: czy Żydzi jako naród mają prawo posiadać — na równi z innymi narodami własne państwo? — odpowiada każdy socjalista bez zastrzeżeń: tak! W płaszczyźnie abstrakcyjnego „prawa” nie ma sporu na ten temat!”.

Ale p. Alter przyznaje Żydom tylko prawo abstrakcyjne do własnego państwa, bo „wysuwanie tego abstrakcyjnego „prawa” jako postulatu politycznego w warunkach kapitalistycznej Europy, jest niewątpliwym złażeniem na skądzie tej ludności żydowskiej” — gdyż szczyry socjalista nie może się zgodzić na to, by to abstrakcyjne prawo słuszy miało jako pretekst do negowania lub osłabiania konkretnego prawa mas żydowskich do życia i pracy w krajach, w których znajdują się obecnie — a następnie nie może p. Alter zgodzić się na to, by to „abstrakcyjne prawo” wykorzystano, bydo przez syjonistów „dla propagandy żydowskiej jedności narodowej dla wzniecania walk narodowościowych w Palestynie, dla wrpęgnięcia mas żydowskich na służbę imperializmu angielskiego”.

Tylko „próba realizacji owego abstrakcyjnego prawa w sposób, który nie narzą na szwank podstawowych interesów mas żydowskich, nie wywołuje walk narodowościowych i nie krzywdzi i innych narodów — tylko taka próba może być na sympatię każdego szczyrego socjalisty, a więc i Bundu”. I taką też próbą — twierdzi p. Alter — jest Biro-Bidzan. Nie jest ona „rozwiązaniem kwestii żydowskiej w Polsce. Ani nawet w samym Ż. Sowieckim. Jest to tylko możliwość pewnej twórczości narodowej dla tych Żydów (dzisiaj przeważnie sowieckich), którzy czują w sobie dostateczny patos dla idei państwa żydowskiego, by stać się jej pionierami”.

A syjonistów — twierdzi wiceprez. Alter — drż na myśl, że eksperyment sowiecki może się udać, ponieważ „Biro-Bidzan może stać się konkurencją dla Palestyny, ponieważ syjonizm nie jest rysem krajowym, przedsięwzięciem dla wcielenia w życie abstrakcyjnego „prawa”, ale ruchem politycznym o określonych interesach klasowych i o konkretnych zadaniach nacjonalistycznych, ruchem stanowiącym w istocie swą antytezę socjalizmowi”.

Każdy bundowski twórca i działacz mówi o patosie dla idei państwa żydowskiego, gdy stojący na gruncie dialektycznego procesu dydaktycznego teoretyk bundowski uznaje konieczność stworzenia podstawy terytorialno-państwowej jedności dla tej części ludności żydowskiej, która chce zachować swe istnienie narodowe — to niedaleko mu już do ideologii syjonistycznej. Wchodzą tu już w grę pewne impendencje — nie przewidziane w kodeksie marksistowskim, decydują tu już pewne „faktory narodowe” — jak to się wyraża „ludzie żyją nie tylko chlebem, a ich potrzeby duchowe wiążą się z ich narodową kulturą i narodową zbiorowością”.

Dawnej receptą bundowską na utrzymanie narodowej kultury i zbiorowości żydowskiej był postulat autonomii kulturalnej, a koncepcja terytorialistyczna była wyrazem „reakcyjnego nacjonalizmu” i zaprzeczeniem socjalizmu. Dziś przyznaje p. Alter — czołowy przywódca Bundu — że Żydzi mają prawo posiadać własną kulturę i własną zbiorowość. „W tym sensie — na razie — zastręga się p. Alter — jest to tylko prawo abstrakcyjne a „abstrakcyjne „prawo” tylko w pewnych warunkach staje się postulatem politycznym”.

Prawo Żydom do posiadania swego państwa — a to prawo przyznaje p. Alter — nie jest rezultatem uchwały czy rezolucji jakiejś tylki części żydostwa, która nie chce zatracić swej indywidualności narodowej. Prawo do państwa własnego — jest prawem do własnego domu i do własnej ziemi. Bo głównym składnikiem każdego państwa jest ziemia — własne terytorium.

Bez tego składnika prawo do państwa jest właśnie abstrakcją, jest utopią. Syjonizm wskazał na Palestynę jako kraj nasz ojczysty, a nie jako na koncepcję lub eksperyment narodowy. Eksperymentem — koncepcją była swego czasu Argentyna — kolonizowana milionami Barona Hirscha i ten eksperyment zakończył się bankructwem — tak jak bankructwo okazała się już dziś koncepcja Biro-Bidzanu, która cieszy się sympatią p. Altera — jako eksperyment do utworzenia państwa żydowskiego.

Państwo żydowskie w Erec Izrael jest rozwiązaniem kwestii żydowskiej — a nie eksperymentem. Tylko

dotkrytnie i zaślepienie partyjne może dyktować politykę ustosunkowaną się do próby realizacji prawa do państwa żydowskiego w Biro-Bidzanie — i nie widzieć i nie uważać budującego się państwa żydowskiego w Erec Izrael — w kraju naszym ojczystym, z którym łączą nas odwieczne węzły historyczne, a które jedynie zdolne są do wywołania w nas tego patosu dla idei państwa żydowskiego, byśmy się stali jego pionierami. I tylko temu patosowi, o którym wspomina p. Alter — zawiadzamy horazim i poświęciliśmy naszych chładców — którzy wbrew wszelkim przeszkodom, w pocie i znoju robili budującą realnie podstawy państwowości żydowskiej w kraju naszych ojców. To są właśnie przejawy „tej idei wspólnoty narodowej” — w najlepszym tego słowa znaczeniu”, o której pisze tak pięknie p. Alter — „a które posiadają dużą żywotność i siłę przyciągającą”. Biro-Bidzan, nie posiada żadnej siły przyciągającej. Biro-Bidzan nie jest wyrazem idei walki narodowej. Biro-Bidzan z kilkunastu tysiącami Żydów rosyjskich jest eksperymentem sowieckiej polityki państwowej, idącej po linii zaludnienia terenów, graniczących z krajami żółtej ras, Biro-Bidzan kolonizowany jest w interesie rosyjskim i nie ma on nic wspólnego ani z ideą żydowskiej wspólnoty narodowej, ani z prawem Żydom do własnej państwowości, przy czym Żydzi rosyjscy wcale nie palą się do „państwa żydowskiego” w Biro-Bidanie.

Bundowski „terytorialista”, który tak odważnie pisze o patosie dla idei państwa żydowskiego i o kultuowaniu wspólnoty narodowej na podstawach terytorialno-państwowej jedności — musi naturalnie zabezpieczyć się należycie przed zarzutem, że wstąpił na drogę, prowadzącą do znienawidzonego przez Bund syjonizmu. I dlatego argumentuje tak: Prawo do własnego państwa żydowskiego — owsem! Ale nie wyrażamy go tak jak daniem. Altera czynią syjonistów — tego prawa dla propagandy żydowskiej jedności narodowej, dla wzniecania walk narodowościowych w Palestynie, dla wrpęgnięcia mas żydowskich na służbę imperializmu angielskiego, nie krzywdzić innych narodów i t. d. Znamy też litanie

Posiedzenie Rady miejskiej

Dwukrotnie odroczone posiedzenie Rady miejskiej odbyło się nareszcie w poniedziałek 5 bm. pod przewodnictwem dra Brodzkiego. Ostatnie to przedkawytnie posiedzenie rozpoczęło się o 9.30 wieczorem — w wieloletniej przerwie od poprzedniego, w podmiocie długich obrad klubu pracy gospodarczej. Przedmiot tych obrad była sprawa wniosku w związku z głośnym incydentem wawelskim. Część radnych klubu pracy gospodarczej była za wystąpieniem na radę z odpowiednim wnioskiem w tej sprawie, a część radnych — przeciw. Dyskusja w tej sprawie — jak nas informują — była ożywiona, a zwyciężyli przeciwnicy wniosku. To też sprawa ta wcale nie była poruszona na posiedzeniu, poniedziałkowym, które minęło zupełnie spokojnie, zwłaszcza, że klub radnych socjalistycznych wstrzymał się od dyskusji i głosowania w sprawach Komunalnej Kasy Oszczędności, które obejmowały aż trzy punkty porządku dziennego.

Po zatwierdzeniu protokołu z ostatniego posiedzenia Rady miejskiej, uchwalono wniosek magistratu, referowany przez dyr. inż. Leuchtera, w sprawie statutu spółki wodnej dla ujęcia i doprowadzenia wody Wotoktu w gminie Gumińska. (O celach i zadaniach tej spółki piszemy na innym miejscu).

Następnie upoważniono zarząd miejski do odprowadzenia Marcinowi Pachowskiemu, oraz Jakubowi i Rozalii Łacheckim skrawków gruntów gminnych przy ul. Kościuszki i Zielonej po cenie 7 zł za m².

Większością głosów wybrano w miejsce sp. Stanisława Smalcza do komisji budżetowej — Ludwika Szadzińskiego, do komisji kwalifikacji gruntów — Józefa Stradę, a do komisji rewizyjnej — Ludwika Kargółę.

Sprawa ukończenia budowy szkoły im. Hoffmanna zatwierdzono w ten sposób, że Rada upoważniła zarząd miejski do oddania dokończenia budowy przedsiębiorcy prywatnemu, który budowę tę wykończy już w roku bieżącym za cenę zł. 34.000, którą to kwotę gmina spłaca w ratach miesięcznych w przeciągu 3 i pół roku.

Następnie Rada ugodziła statut Komunalnej Kasy Oszczędności, stosownie do poprzedniej Komisji Skarbu, Ministra spraw wewnętrznych i Ministra sprawiedliwości, oraz uchwalono wpłacić Komunalnej Kasie Oszczędności kwotę zł. 50.000 tytułem kapitału zakładowego zgodnie z przepisami ustawy. Wpłata ta nie jest faktyczną lecz tylko rachunkową. Kwota ta bowiem zostanie potrąconą rachunkowo z kwoty 135.000 zł, którą gmina wpłaca kasie rocznie na poczet swych długów.

Sprawę zatwierdzenia pożyczki komunalnej w wysokości dwóch milionów zł w Polskim Banku Komunalnym na spłatę zadłużenia gminy wobec Komunalnej Kasy Oszczędności zreferował szczegółowo prezydent dr Brodzki. Sprawa przedstawia się następująco: Zadłużenie miasta w Kom. Kasie Oszcz.

Dr MED. CHAIM WEISS

POWROZIL

Choroby wewnętrzne, dziecięce i nerwowe. Analizy lekarskie

bundowskiej frazeologii, zaczerpniętej z antysyjonistycznego arsenału.

Bo wszystko byłoby w porządku, Bund akceptowałby próbę realizacji owego „abstrakcyjnego prawa” do państwa żydowskiego, choćby nawet i w Palestynie — gdyby „nastąpiło to w sposób, który nie narzą na szwank podstawowych interesów mas żydowskich, nie wywołuje walk narodowościowych i nie krzywdzi innych narodów”, a wówczas — wedle p. Altera — „taka próba może liczyć na sympatię każdego szczyrego socjalisty, a więc i „Bundu”.

Syjonizm zdobył sobie już te sympatie szczyrych socjalistów, jeżeli wymienimy tylko Leona Bluma, a w Polsce Niedziałkowskiego, którego enuncjacje prosyjonistyczne wywołyły niedawno dopiero tyle protestów. A przecież międzynarodowa socjalistyczna polityczność odnosi się do syjonizmu i do całego dzieła państwowego. Mówić o patosie narodowym, o wydobywaniu jak największych wartości ze swego narodowego bytu, a negować te wartości narodowe, które stworzyły pracę i patos narodowy Żydom w Erec Izrael — jest zamknięciem oczu na rzeczywistość żydowską, oznacza zaśknięcie się w konserwatywnym bundowskim, ugruntowanym na walce z syjonizmem.

W obliczu decydujących rozstrzygnięć dla narodu żydowskiego, w okresie realizacji syjonizmu, w chwili, gdy toczy się walka o obszar, o prawno-polityczną formę państwa żydowskiego w Erec Izrael, dziwnym jest twierdzenie, iż „syjonisci drżą na myśl, że eksperyment sowiecki (Biro-Bidzan) może się udać”.

Syjonisci tworzą i budują podstawy terytorialno-państwowej jedności dla narodu żydowskiego, który swym patosem narodowym, mającym swe źródło w miłości i tęsknocie za Ziemią Ojczystą — tworzy własną państwowość w Erec Izrael. Ten fakt narodowy zmusi prędzej czy później i Bund do kapitulacji i uznania syjonizmu jako jedynego rozwiązania kwestii żydowskiej.

ności wynosi dwa miliony zł. W myśl decyzji komisji oddłużeniowej spłacenie tego długu zostało rozłożone na 50 lat po 135.000 zł rocznie. Celem jednak uupłynienia tego długu Bank Komunalny udzielił gminie pożyczkę w 6% obligacjach na kwotę dwóch milionów zł, którymi to obligacjami gmina spłaca Kasie swój dług. Kasa zaś lombarduje te obligacje i otrzymuje większą pożyczkę (600.000 — 700.000 zł). W ten sposób dług gminy w Kasie Oszczędności zostanie uupłyniony i Kasa będzie miała większą gotówkę, potrzebną dla zupełnej swej sanacji.

Swe zadłużenie za obligacje w Polskim Banku Komunalnym gmina spłaca w ten sposób, że do końca roku 1940 gmina wpłacać będzie po 120.000 zł rocznie, a następnie przez 36 i pół roku po 138.000 zł rocznie. Celem uupłynienia tej pożyczki gmina będzie musiała wykupić 400 szt. akcji Banku Komunalnego za kwotę zł. 44.000, pokryć koszty bankowe w wysokości na razie nieustalonej (przypuszczalnie 6—10 tysięcy zł), oraz koszty drukowania obligacji w kwocie 6000 zł i koszty kontraktu notarialnego w kwocie zł. 2.150, razem więc około 60.000 zł. Kwoty tej gmina jednak nie wpłaca gotówką, gdyż Bank Komunalny wyraża gotowość udzielenia miastu pożyczki w kwocie 50.000 zł na ten cel.

Pożyczka ta jest dla miasta na ogół korzystną, ponieważ spłacając Kasie swój dług według dotychczasowych warunków, po 135.000 zł rocznie, spłacałaby Kasie w przeciągu 50 lat 6.750.000, a Polskiemu Bankowi Komunalnemu spłaciłaby to w ten sam dług około 5.400.000 zł, przy czym takie załatwienie sprawy przyniosłoby Kasie Oszczędności znaczną ulgę w formie 600.000 — 700.000 zł w gotówce.

Po przemówieniu p. prezesa Pogoda, Rada miejska większością głosów uchwala powyższy projekt zarządu miejskiego. W wszystkich sprawach Komunalnej Kasy Oszczędności radni socjalistyczni nie zabierali głosu w dyskusji i wstrzymywali się od głosowania, a to z tego powodu — jak oświadczył p. prof. Ciolkosz — ponieważ z jednej strony klub radnych socjalistycznych nie ma żadnej reprezentacji w Komunalnej Kasie Oszczędności, a z drugiej strony nie chce czynić trudności w sanowaniu Kasy.

W końcu uchwalono zaciągnąć pożyczkę w Państwowym Funduszu Budowlanym w kwocie zł. 6000 na remont domów gminnych przy ul. Warszawnej, oraz pożyczkę w kwocie 4000 na wykończenie budowy domu dla zakładu Albertynki i Szpitala.

Ponadto upoważniono zarząd miejski do dokonania zamiany budynku 301 w Warszawie przy ul. Nowy Świat 13 stojącego na linii regulacyjnej za terenność przy ul. Tuchowski 38, oraz pożyczkę zaapoznę w kwocie 25.000 zł od Polskiego Banku Komunalnego. Po przyjęciu kilku osób do związku przynależności gminy miasta Tarnowa — posiedzenie zostało zamknięte.

Specjalista chorób skórnych, wener., dróg moczowych i kosmetyki lekarskiej

Dr S. GOLDMAN
powrócił
i ordynuje jak dotąd
w Tarnowie, Nowy Świat 22
Telefon 462

Tegoroczne wymiary podatku przemysłowego od obrotu

Wymiary państwowego podatku przemysłowego od obrotu za rok 1936, doręczone ostatnio tut. kapitałom przemysłowym są znacząco wyższe, niż kiedyś, nawet 3 do 4 razy, aniżeli w ubiegłych latach. Wywołują one panikę i przynębiaenie wśród tut. kupiectwa, są krzywdzące i nieuzasadnione i godzą w egzystencję gospodarczą poszczególnych płatników.

Okazuje się, że wymiary te nie opierają się na faktycznym materiale informacyjnym, wychłapiąc od dostawców, z których prawie wszyscy prowadzą już księgi handlowe i wykazują obroty swych odbiorców, ani też na wyliczeniach i pomysłach i potocznych lub ilustracji przedsiębiorstw, który to materiał znajduje się w aktach poszczególnych płatników. Wymiary sporządzone zostały na podstawie drabink, sporządzonej dorocznie bezpośrednio przed wybraniem, wspólnej dla płatników poszczególnych branż. Drabinka ta nie określa obrotów pojedynczych firm indywidualnie, tylko relacje wspólną dla wszystkich.

Relacja ta, stosowana w praktyce obejmuje kilkadziesiąt firm jednej branży. Jest rzeczą zrozumiałą, że trudno jest ustalić takie relacje i że takowa jest w życiu i praktyce nierealna i że omyłki są na porządku dziennym.

Relacja ta stosowana w praktyce ustanawia odpowiedzialność zbiorową wszystkich firm jednej branży, o ile jedną tylko przyniesie się lub oszacuje za niską lub za wysoką.

Jesli bowiem wśród n. p. 50 firm jedna oszacuje się za niską, co w praktyce może się zdarzyć, to w takim wypadku Urząd Skarbowy, opierając się na faktycznym materiale informacyjnym danej firmy za niską oszacowanej, koryguje jej wymiar do sumy wyższej i uzasadnionej, ale równocześnie podnosi wymiary reszty 49 firm tej branży w relacji do skorygowanego wymiaru.

Na odwrót, o ile jedna firma jest w tej „drabince” oszacowana się za wysoką, Urząd Skarbowy przyniesie, że wymiar tej jednej firmy nie może być wyższym, a wszystkie inne wymiary tej branży podniesie w relacji do tej za wysoką oszacowanej firmy.

Z praktyki wiemy, że często zdarzały się omyłki przy ustalaniu wymiarów poszczególnych płatników, mimo, że odnośni referenci znali stosunki odnośnych płatników. Takie omyłki są możliwe. Cóż dopiero, kiedy stosuje się relację dla większej ilości firm, dorocznie. Wynikające z tego niestety jaskrawe krzywdy dla przeważnej części płatników.

Tut. Urząd Skarbowy nie wymierzył należnego podatku, indywidualnie od obrotu poszczególnego płatnika, lecz ustalił „drabinkę” dla wszystkich, a wymiary na tej zasadzie ustalone są przeważnie bardzo dalekie od rzeczywistego obrotu odnośnych płatników.

Uczynił to, nie licząc się z ciężkim położeniem kupiectwa, walczącego ciężko o swoją egzystencję. Uczynił to nie licząc się z tym, że ustawa o p. p. od obrotu nakłada obowiązki płacenia podatku jedynie od faktycznych obrotów.

Apelujemy do tut. Urzędu Skarbowego i do Władz Odwoławczych, by skorygowały tegoroczne wymiary i usunęły wyrządzone krzywdy. Jr.

Podziękowanie

WP. CHAIMOWI KELLEROWI i SZYMONOWI SEIDENOWI, którzy wraz z kierownikiem zakładu sierot żyd. p. dyr. Liebllichem zajęli się zebraniem odczytów dla sierot zakonnych, jakoteż niżej wymienionym PP. OFIARODAWCOM wyraża tą drogą serdeczne podziękowanie

zarząd zakładu sierot żyd. w Tarnowie.

Odczyt ofiarowali pp. Markus Blond, Mojżesz Bram, Mojżesz Aron Dickstein, Kochenbach i Gans, Isaac i Stein, Simon Keller i Synowie, Chaskel Hecht, Feiweł Koch, Leon Koch, S. Kurz, David Landman, Osterweil i Rosner, Bender, Rosenblatt, Kosenberg i Bieberberg, Szajm i Dawid Seiden, I. L. Schwarz, Weltsch i Beller, Zauder i Weinstock.

ZAKŁAD FOTOGRAFICZNY

„FOTOTECHNIKA”
przeprowadził się
do domu przy ul. WAŁOWEJ 8 (oficyny)
(obok Kasy Oszczędności)

W straganie zbawienie narodu...

W „Krakowskim Kurjerze Wieczornym” czytamy pod powyższym tytułem:
„Endecja robi wrzask: straganę dla chłopa! Pod tym hasłem zrodził się Przytyk i dziesiątki innych podobnych zaśl. Stragan ma być z jednej strony symbolem walki gospodarczej z Żydami, z drugiej strony dźwignią, która — wedle modnego wyrażenia — podniesie wieś wzyw, uwalniając ją od nadmiaru ludności.

Przypatrzmy się, jak ta sprawa w rzeczywistości się przedstawia.

W Polsce istnieje 75.000 straganów, pod którym to określeniem rozumie się prawdziwe stragany, t. j. dorywcze jarmarczne miejsca sprzedaży oraz zaliczone do tej kategorii małe sklepiki po miasteczkach, funkcjonujące stale, ale z minimalną ilością towaru. Z tych 75.000 straganów, jedna trzecia część rozlokowana w Poznańskim i na Pomorzu, jest już dawno w rękach polskiej kłiki tysięcy w województwach centralnych i zachodnich jest zajętych przez chrześcijańskie pozostałe najwyżej 30–40 tysięcy straganów w rękach największej biedoty żydowskiej.

Przypuści, że można — środka prawnego na to dotąd nie ma — wywłaszczyć Żydów z tych straganów i ulokować w nich chłopców ze wsi. Co za pomoc wyniknie stąd dla wsi.

Zadna, albowiem kilkadziesiąt tysięcy wóbec przedłużenia powyższego 9 tygodni jest drobnotką, o której nawet powołanie mówić nie warto.

Można więc bez trudności przejąć ten manewr endecji; nie to chodzi o pomożenie wsi, tylko o zaskóbenienie Żydom przez wyeliminowanie ich z handlu. Sam bokiet, nawet z pikietowaniem odnosi minimalne skutki, należy więc iść się radykalniejszych środków: pozbryać się handlujących Żydów, czyli zupełnie sproletaryzować warstwę, która dotychczas z biedą strzymywała się na powierzchni.

Endecy przy tej sposobności chcą też upieć drugą pieczeń i to o smaku politycznym. Rzucając hasło: straganę dla chłopa — w swym mniemaniu — podkopują na wsi wpływ Stronnictwa Ludowego, które w dziedzinie antysemitycznej jest nie tyle aktywne, co endecy. Jak wyderżania ostatnich kilku miesięcy wykazują, ten chwyt tylko w pewnych już dawno podminowanych okolicach działa — n. p. „korona bohaterstwa endecji”: Mińsk i Brześć nie urosły na tyle walek straganowców, lecz na całym innym.

Dalszym motyłem tej walki jest zbyt mały opór jej stawiany. W miasteczkach i wsiach, oddalonych od siedziby władzy wykonawczej, łatwo wywołać rozruchy pod popularnym hasłem — takie rozruchy odbijają się głośnym echem w prasie zagranicznej, czasem nawet w jakimś parlamencie — dla endeków pożądana sposobność do oskarżenia wszystkich Żydów o „bunt, burzenie państwa przeciw Polsce, szeregów i t. zw. „Greuelpropaganda” i t. d. Najwzrosty niedzie nie, jak n. p. nas najwięcej; to też brednie endecji znajdują wiarę i — nowa okazja do awantur.

Całe szczęście dla Żydów, a nieszczęście dla endeków, że ta ich akcja nie znajduje, mimo wysiłków, wiedzkiego pola w średnich i większych miastach. Tu ludzie nie tak prędko dadzą się wziąć na straganarskie hasła — trzeba wyjątkowej okazji, aby doszło do tego, co n. p. stało się w Brześciu. — ten sposób „ustanowienia” handlu ograniczają się do groźnych interesów, na których i chłopcy rychło się poznają w tym sensie, że to nie jest żaden interes”.

Budowa jazu na Wontoku

Na posiedzeniu Rady miejskiej, odbytym w poniedziałek 5 bm. uchwalono założyć spółkę wodną dla ujęcia i doprowadzenia wody Wontoku w gminie Gumniszka. Właścicielami tej spółki są zarząd miasta Tarnowa, zarząd gminy Gumniszka i właściciele Gumniszki, Sangusko.

Celem tej spółki jest zbudowanie jazu na Wontoku, kosztem 20.000 zł.

Jaz ten, który ma być odbudowany (po zniszczeniu, któremu uległ w czasie powodzi w r. 1934) na granicy wsi Gumniszka i Skrzyżnows służyć i służyć ma dalej na to, by w tym dogodnym miejscu zagrozić koryto rzeki na wysokość 4 m. i spiętrzyć na to wysokość poziom wody w rzecze. Utworzy się przed jazem małe jezioro, z którego odpływać będzie w bok na tej wysokości 4 m. potoczek zwany młynówką. Dawniej służyła istotnie młynówką do poruszania kilku młynów w Gumniszku, Tarnowie i Chyszowie.

Obecnie jednak młynówką wpadać będzie z powrotem do Wontoku przy samym wejściu w obręb obszaru miejskiego, to znaczy w ul. Burtinieczej.

Służyć ma odbudowana młynówką do zasilania stawów w Gumniszku i utworzenia zbiorników dla celów przeciwpowodziowych i dla gospodarstwa rybne-go, a dla miasta Tarnowa dla ewentualnego kąpieliska i do celów czyszczenia Wontoku i kanałów.

Sam jaz składać się będzie z ruchomych zastawek, które będą usuwać, gdy Wontok wybierze, aby wodę wzbić na spódnie wody spłynąć zaim korytem rzeki. Przy normalnym stanie wody zastawki będą spuszczone w koryto, woda się spiętrzy i zasilą będzie mogła koryto młynówki, wzniesiona około 4 m. ponad zwyczajne zwierciadło w Wontoku.

Do Szan. Konsumentów!

Posługujcie się w codziennym użytku

kostkami „HAL”

bo to najnowszy wynalazek kulinarny dla najszerzej bezto ludności, a szczególnie dla urzędników, pracowników umysłowych i fizycznych, gospodyń zatrudnionych poza domem, turystów, ludzi zmuszonych do częstego podróżowania, oraz dla DZIECI

Preparat ten zawiera naturalne składniki, jak: mleko, cukier, kawę (ew. kakao, czekoladę itp.) a pod względem smaku przewyższa napoje przyrządzone sposobem domowym.

Sposób użycia: Należy wrzucić do szklanki gorącej wody odpowiednią kostkę („Kawę”, „Kao”, „Czek”) i wymieszać dosłownie — a otrzymać się natychmiast pożądaną napój

Żadajcie wszędzie kostek „HAL”

החברה המצרית להכנת הממתקים הללו

Wykaz puszek ściennych

Dr Jeckel 7.50, Dr Menderer 5.—, Izraelowicz 3.23, Herman Fluhr 2.33, Zauder i Weinstock 2.30, Hirsch Eder 2.25, Katz i Fleischer 2.—, Dr Mandel 2.—, Herman Wasserman 1.80, Samuel Weintraub 1.79, Blaser 1.54, Herman Schächter 1.50, M. Katz 1.20, Ch. Klapholz 1.19, Spółdz. Tow. Wz. Kred. 1.10, Po 1 z: Grunspan i Weinstock, Edward Schwager, Markus Chulowicz, Inz. Reich, Wolf Kohane, Feuerlicht, Dr Offner, Wolf Götzel, Tow. Eskontowe, org. Hirtachduth, L. Wechsler (Galicia) M. Appel, M. Balsam, Dr Schenkel, Rafael Beller, Dr Klausner, Miller wa 0.95, Dr Feiweł 0.87, Ezriel Hönig 0.80, Maria Kiel 0.80, Mozes Schiff 0.77, Po 0.70: Hugo Spiller, Wolf Weiss, Chaim Reich, Baruch Frimerman 0.67, Edelsteinowa 0.60, Weissberg 0.62, Szulim Leuchter 0.60, Wigdor Wiener 0.59, Dr Chomet 0.53, Po 0.55: Apfelbaum, Dr S. S. Blond, Izak Engelberg 0.52, Regim. Fluhr 0.51, Po 0.50: Dr Sz. Bloch, H. Silberpfeiffer, Izrael Keitsch, Leon Borgenicht, Dr Weissowa, Roskesch, I. D. Unger, Dr Goldman, Dr Fenichel, Lederberger, Izak Heilin, W. Weiss, Cecylia Goldstein, Inz. Löfelfoh, Herman Postrogn, Leon Feig, Miriam Fisch, Markus Freiman, Jakob Ritter, Józef Schwarz, Mechel Felber, Moses Leibell, L. Hönig, Herman Sommer, David Leibell, Susche Selinger, David Wallach, Samuel Dröhlisch, Salomon Schlesinger, Saul Abramowicz, Samuel Afl, Oskar Flaumenhaft, Anszel Leib Gerstner, Kalman Gärtner.

Komisja K. K. L. wzywa wszystkich towarzyszy do zwrócenia najdalej do dni trzech pieniędzy, list i bloczków z akcji Hagall!

משתתפים אנוני בעצור של ידיר לפימנוה' חיים וויס
במות עליו אבי, מכללת תל-אברהם

משתתפים אנוני בעצור הנדור של ידיר לפימנוה' חיים וויס
במות עליו אבי, מכללת תל-אברהם

משתתפים אנוני בעצור הנדור של ידיר לפימנוה' חיים וויס
במות עליו אבי, מכללת תל-אברהם

Tow. Chaimowi Weissowi z powodu śmierci Jego bip. Ojca wyraża szczerze współczucie
Estera Holloschützerowa

Z powodu zgonu bip. SALOMONA WEISSA wyrażamy szczerze współczucie kolegom Chaimowi, Ickowi i Wokowi Weissom

Janek Löfelf i Natan Kleinhandler

Z powodu zgonu bip. SALOMONA WEISSA wyrażamy szczerze współczucie pogorzelą w głębokim smutku Rodzinie, a w szczególności kolegom Chaimowi, Ickowi i Wokowi Weissom.

Józef Teitelbaum z żoną

Drogiemu Wokowi oraz Rodzinie z powodu zgonu Ich niedziałalnej pamięci Ojca i MEZA — wyrażamy nasze najgłębsze współczucie.

Paul Weiss i Synowie

Braciom Ickowi i Wokowi Weissom z powodu zgonu bip. Ojca wyrażają najgłębsze współczucie
Abrahamowie Brawowie

Głębiokie współczucie wyrażamy kolegom Ickowi i Wokowi Weissom z powodu zgonu bip. Ojca.
Abrahamowie Lichtingerowie, Hermanowie Goldfingerowie, Maksowie Abendowie, Józefowie Pasternakowie, Herman Grossman, Salamon Nath, Simcha Hütter

Koleżdz Romkowi Izraelowi z powodu zgonu bip. Ojca wyrażają najgłębsze współczucie
Józefowie Teitelbaumowie, Józefowie Pasternakowie, Abrahamowie Lichtingerowie, Herman Grossman, Salamon Nath, Simcha Hütter

Podziękowanie

Wszystkim WPaniom i Panom, którzy brali czynny udział w zbiorze ulicznej, odbytej dnia 6 lipca na rzecz naszego stowarzyszenia, oraz wszystkim ofiarodawcom składamy najserdeczniejsze podziękowanie.

Zbiórka przyniosła kwotę z 130-90, która została przeznaczona w zupełności na półkolonij wacacyjną dla biednej dziatwy szkolnej.

Za Stow. „Opieką nad Biedną Żyd. Młodzieżą Szkolną” w Tarnowie:

Dent. Kornilo Dr Auber Mgr Taubeles
sekr. prezes

Wybory do Agencji Żydowskiej

Onegdaj odbyły się w Krakowie wybory do nie syjonistycznej części Agencji Żydowskiej. W wyniku wyborów został m. i. wybrany dr W. Muskatenblat z Tarnowa zastępcą członka Agencji Żydowskiej.

Na dobie

Rozmowa z przeskupką

— Czy słyszał pan o nieścisłościach, jakie mnie spotkało? — zapytała mnie Chaja, przeskupka na targu, załamując ręce. Okradziono mnie, obrabowano poprostu. Udy rano otwieram sklep, wchodzi do mnie jakiś osobnik i kaze sobie podać ogórek. Kiedy się odwracam do stoju z kwasinymi ogórkami, łapie kawał masła z całym serem szwajcarskim i znika. Wybiegłam, poczęłam alarmować, ale co pomogą krzyki, gdy złodziej ułotnił się jak kamfora.

— Pani powinna się liczyć ze słowami, nie wolno zaraz z każdego robić złodzieja.

— Jak to „robić”? przecież panu opowiadałam, że skradł mi masło i ser i drapał.

Tak, tłumaczył jej mój brat, ale to nie jest jeszcze dowodem, że był to złodziej, bandyta. Być może, że była to tylko forma reakcji na Brześć i Częstochowę.

— Nie rozumiem — odrzekła Chaja wzruszając ramionami — co ja mam wspólnego z Brześciem lub Częstochową? Nigdy nie widziałam tych miast na oczy, aczkolwiek mam tam rodzinę.

— Aha — wołałam — a więc pani tam ma familię? Jeżeli tak, to już się zaraz zgadza.

Pan chyba żartuje — rzekła Chaja tym razem naprawdę już rozniewiona. Co to wszystko ma do czynienia ze mną, z masłem i serem, które mi zrabowano?

— Nie dobrze z panią — odrzekłam. Nie pani nie wie i nie nie rozumiem. Oto naprzykład na waszej ulicy kręci się wariat, a pani nie to nie obchodzi, nie nie wiesz, nawet pani na niego nie patrzy. A cóż będzie, jeżeli ten szalecnikowi wpadnie do głowy jakaś zbrodnica myśl, i jeżeli popełni jakiś morderstwo? Kto wtedy będzie odpowiedzialny?

— Cóż pani obchodzi jakiś wariat? Już lepszego zajęcia pan dla mnie nie ma, jak pilnować obłąkańców?

— Nie zna się pani na polityce, pani Chajo. Nie zna pani nowej teorii o odpowiedzialności zbiorowej. Dodam pani jeszcze coś: żeźnik, który handluje w sąsiedztwie z panią też mi się nie podoba: wygląda na awanturnika.

— Awanturnika, powiada pan? Za mało, to jest bandyta. Nie daj Boże, mić z nim zatarg.

— Jaki? Pani ma takiego sąsiada, i milczy pani, jakby nigdy nie?

— A cóż ja mam robić?

— Powinna go pani pilnować, patrzeć za nim na każdym kroku. Bo nie daj Boże, jeżeli ten drab coś złego uczyni, to pan będzie odpowiedzialny.

— Dlaczego akuratnie ja, a nie pan?

— Owszem, ja także, nawet szczególnie. Gazety endeckie pisać będą, że na niego wywierałam wpływ, jako piszący.

— Niech mnie kule biją, jeżeli coś rozumiem.

— Tak, pani nie rozumie. Ale napiszę list do Wedgwooda o Brześciu pani potrafiła.

— Co pan gada, co za list, co za Wedgwood, jak pan go nazwał?

— A więc pani tego listu nie pisała, ale krewnych w Londynie pani ma?

— Mam tam jakiegoś dalekiego krewniaka, ale ani on nie pisze do mnie, ani ja do niego.

— Właśnie o to idzie, by pani napisała. Niech pani napisze, by poszedł do Wedgwooda, wytłuma- czył mu, że nie należy wierzyć wszystkim szczegółowym opisom o ekscesach i pogromach, zamieszczę- wam w „Dzienniku Narodowym” ABC, Górcu” etc.

— Gdy są to gazety antyżydowskie, które chcą w ten sposób szkalować dobre imię rządu zagranicą. Już teraz pani rozumie?

Niestety dalej nie nie rozumiała, ale jakieś takie zwyciężając przeskupką może zrozumieć delikatną teorię o odpowiedzialności zbiorowej?

M. SELIM („Nafes”)

Ze sportu

Mistrzostwa klasy „B” w tutejszym Podokręgu mają się już ku końcowi. Zaledwie dziewięć zawodów pozostało jeszcze do rozgrywania. Wynik takowych będzie miał jednakże wpływ tylko na wypadek do niższej klasy. Tym mistrza bowiem zapewnia sobie już definitywnie Sandecki, który dzieli od Moście aż 5 punktów i ona reprezentować będzie Podokręg tarnowski w rozgrywkach kwalifikacyjnych o wejście do klasy „A”.

Inaczej zupełnie przedstawia się sytuacja u dołu tabeli, gdzie spadkiem do niższej klasy zagrożonych jest aż 5 drużyn: Czarni (Jasło), Strzelecki K. S. (Nowy Sącz), Wisłoka (Debica), Jutrzenka i Samson. Ostatnie rozgrywki wykażą dopiero, komu przypadnie smutny los spadku.

Poniżej podajemy wyniki ostatnich zawodów oraz stan tabeli w chwili obecnej.

Samson — Czarni (Jasło) 3:2 (0:0)

Drużyna Samsonu wykazała w decydującej rozgrywce, że jej umiejętności w parze z większą dozą ambicji wystarczyć mogą na pokonanie nawet silniejszego przeciwnika.

Najlepszego zawodnika mieli biało-niebiescy tym razem w Argandzie II, który był „motorem” wszelkich akcji drużyny.

Czarni grali ostro, miejscami nawet brutalnie, jednakże sędzia p. Scherer z Krakowa potrafił utrzymać zawodników w ryzach, usuwając pod koniec jednego gracza.

Bramki dla Samsonu uzyskali Knobloch 2 i Argand, dla gości prawy i lewy łącznik.

Wisłoka — Tarnovia 3:2 (2:0)

Sędziował p. Krupa.

Moście — Jutrzenka 8:0 (3:0)

Zdecydowanie zwycięstwo Moście, które miały przez cały czas zawodów przynajmniej przewagę.

Sędziował p. Mituskiński z Krakowa.

Nazwa klubu	Ilość gier	Suma punktów
1) Sandecki	17	30
2) Moście	16	25:7
3) Metal	16	20:12
4) Tarnovia II	17	18:16
5) Makkabi	16	14:18
6) Wisłoka	16	11:21
7) Jutrzenka	16	11:21
8) Samson	16	10:22
9) Strzelecki K. S.	15	11:20
10) Czarni	16	9:23

Ge-Be

Pawilon dla chorób zakaźnych w szpitalu Żydowskim

Zarząd kałhany uchwalił na ostatnim swym posiedzeniu utworzyć w piętrowym budynku mieszczącym się w obrębie budynku szpitala Żydowskiego, a zajmującym przez większą część pawilonu dla chorób zakaźnych, chorych na gruźlicę przy szpitalu Żydowskim. Zarząd kałhany przystąpi już w najbliższym czasie do poczynienia koniecznego remontu i przebudów potrzebnych do uruchomienia tego pawilonu.

XX. Kongres Syjonistyczny

Publikacje Kongresowe:

1. Sprawozdania na XX. Kongres Syjon.
  - a) Sprawozdanie Egzekutywy Syjonist. (hebrajski, angielski lub niemie.) Fr. sz. 5.—
  - b) Sprawozdanie Keren Hajesod (hebrajski, angielski lub niemie.) 5.—
  - c) Sprawozdanie Keren Kayemet Leisrael (hebrajski, angielski lub niemie.)
2. Gazety Kongresowe

Oficjalne organy Kongresu ukażą się codziennie (w języku hebrajskim i niemieckim) w czasie trwania Kongresu oraz obrad Rady Agencji Żydowskiej dla Palestyny.

Abonament w Szwajcarii . . . . . Fr. sz. 4.—

Abonament w innych krajach . . . . . Fr. sz. 5.—
3. Protokoły stenograficzne

XX. Kongresu Syjonistycznego i posiedzeń Rady Agencji Żydowskiej dla Palestyny (w języku hebrajskim) . . . . . Fr. sz. 10.—

Abonament zbiorowy . . . . . Fr. sz. 17.—

za wszystkie trzy publikacje . . . . . Fr. sz. 17.—

Zamówienia należy skierować na adres: Bureau des Zionistenkongresses, Presbytery piénitenciers: Schweitzerischer Bankverein, Zürich, für Rechnung des Bureau des XX Zionistenkongresses lub na Postchec-konto VI 15598 per Adresse Bureau des XX Zionistenkongresses, Zürich. Zamówienia przyjmuje też Egzekutywa org. syjonistycznej Kraków, Diella 107.

Pierścionki zaręczynowe i ślubne, oraz wszelkie prezenty okolicznościowe, zegarki najlepszych marek, srebro stołowe, lich-tarze, papierosnice itd. — poleca

ZAKŁAD JUBILERSKI

S. LEDERBERGER Tarnów, Krakowska 4

Szacowanie przedmiotów wartościowych bezpłatnie

W sprawie uboju rytualnego

W poniedziałek, 6 bm. z inicjatywą dyr. rzekni miejskiej dla Jastceja odbyła się w magistracie konferencja poświęcona sprawie rytualnego uboju. W konferencji wzięli udział prezes kałhau p. dr Menderer, przedstawiciele rabnatu i żeźników żyd., oraz dyr. rzekni p. dr Jasiewicz, który wysunął żądanie, aby przystąpiono do trybowania tylnych części bydła, na co delegacja żydowska oświadczyła, że żądanie to jest na razie niewykonalne, gdyż po pierwsze sprawa dopuszczalności trybowania tylnego mięsa jest narazie nie rozstrzygnięta, przez żydowskie czynniki religijne, a po drugie — jeżeli nawet czynnik religijny na to pozwolił — nie ma na razie wyszkolonych i kwalifikowanych trybowczych. Wobec takiego stanu rzeczy konferencja została odczołniona.

Kronika

Bnei Syjon. W sobotę 10 lipca br. o godz. 3:30 popok. odbędzie się plenarka z referatem tow. Dintentassa nt. „Territorialverband”.

Dyrekcje Szkoły Powszechnej i Gimnazjum „Sala Berura” przyjmują zgłoszenia na II turnus koło- nio w Kowaniu. — Codziennie od 11-12 przed- po.

Kino Apollo. Wyświetla dziś i w dni następe film p. L. „Ich freie” z Merle Oberon i Miriam Hopkins w głównych rolach.

Tragiczny zgon 6 letniego chłopca. 6-letni Jacek Rabek syn inż. Tadeusza Rabka z Moście baw- iąc się w sobotę 3 bm. w ogrodzie, zbliżył się do konia zaprzęgniętego do furmanki Edwarda Gdowskiego z Wierchostawia. Koń kopnął dziecko tak nieśczę-śliwie, że doznało ono pęknięcia watroby i zmarło w tym samym dniu po operacji w szpitalu powszech- nym.

Samobójstwo z powodu zawodu milosnego. We wtorek 6 bm. około północy rzucił się pod prze-jeżdżający koło Rzędzina popok 23-letni Marian Krzyński ze Stanisławowa, ponosząc śmierć na miejscu. Przy denarce znaleziono list, w którym podaje, że popełnia samobójstwo z powodu zawodu milosnego.

Policeja zatrzymała Michała Mazurka z Zuzarów pod zarzutem, że przy zamianowaniu Jan Użmiankiego z Kłikowej do opuszczenia roboty na budowie przy ul. Głowackiego, zadał mu nożem ranę kłutą w lewy bok.

Uparty poborowy. Efraim Spiro (Rynek 8) staw- iając do poboru zdarcie objawy obłędu, przy czym odmówił oddania oddać palca do aktów. Oprzy- madozony do Starostwa usiłował wypić w celach samo- bójczych większą ilość esencji octowej, co zostało udermione przez odprowadzającego go posterun- kowego. Spiro został odprowadzony na policję, a po krótkim czasie wypuszczony na wolność.

Chuligańskie wybrki. We wtorek w godzinach wieczornych grupa młodzieńszaków w granatowych mundurkach obrzucała kamieniami przechodni-ów żydowskich, przy czym jeden z przechodni-ów żydowskich został zraniony w głowę. Policja prowadzi energiczne dochodzenia dla wykrycia sprawców.

Wybuch gazu. W niedzielę 4 bm. w godzinach wieczornych zapalił się gaz w kiosku Franciszka Jędrzejewskiego przy ul. Krakowskiej (obok kina „Apollo”), skutkiem czego Jędrzejewskiemu przypaliły się włosy na tylnych części głowy, zaś znajdujący się tam Woc- ciech Walicki sparzył sobie lewą rękę.

Konc. Biuro Rewizyjne dla Księgowości

Józefa Müllera

biurowego zadanego w zakresie księgowości i finansów przysięgłego

W TARNOWIE, UL. KRASIŃSKIEGO 5

TELEFON Nr 10-17

Zakładanie ksiąg handlowych

wszystkim najnowszym systemami dla handlu, przemysłu i rolnictwa w myśl kodeksu handlowego i ustawy skarbowej

Kontrola bilansów Nadzór nad księgowością

Zawiedzenia dewizowe dla importerów

LIKWIDACJE — EKSPERTYZY

Rozliczenie spółników

Objaśnienia w najbarziej zkomplikowanych kwestiach księgowych

Ceny ogłoszeń: Strona 350 zł, 1/2 str. 175 zł, 1/4 str. 90 zł, 1/8 str. 45 zł, 1/16 str. 30 zł, 1/32 str. 15 zł. Przed tekstem 100% drożej. Drobne za słowo 30 gr. Prenumerata: Miesięcznie zł 1-10, kwartalnie zł 3-30, półrocznie zł 6-60, rocznie 13-20. Prenumerata zagranicą miesięcznie zł 1-50

Wydawca i odpowiedzialny redaktor Chaim Friedman.

Drukiem I. Engelberga w Tarnowie